

Espoo Nupurinranta 3

Lausunto saunarakennuksen lepakkotarkastuksesta 2024

2.9.2024

Luontotieto Keiron Oy

KEIRON

Hanke: Espoo Nupurinranta 3, saunarakennuksen lepakkotarkastus 2024

Toimeksiantaja: maanomistaja

Valmistumispäivä 2.9.2024

Teksti ja kuvat © Luontotieto Keiron Oy 2024

Tekijät: Susanna Pimenoff, Eeva-Maria Tidenberg

Kansikuva: Saunarakennuksen itäpääty ja eteläseinustaa.

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Lepakkotarkastuksen menetelmät.....	1
3	Lepakkotarkastuskäynnin havainnot.....	2
4	Johtopäätökset ja suositukset.....	5
5	Lähteet.....	6

1 Johdanto

Tätä lausuntoa varten tarkastettiin Espoon Nupurissa osoitteessa Nupurinranta 3 sijaitsevan saunarakennus sen toteutukseksi, onko rakennuksessa luonnonsuojelulain 78 § tarkoittama lepakoiden lisääntymis- tai levähdyspaikka. Saunaa on tarkoitus siirtää tontilla hieman, ja lepakotarkastus on asetettu ehdoksi saunan siirtämiselle. Tarkistettu saunarakennus sijaitsee korkealla maastonkohdalla lähellä Nupurinjärveä, järven itärannalla. Saunan hirsien ulkopinta on sävyltään tumma. Rakennuksessa on peltikatto.

Lepakot voivat käyttää rakennuksia kesäkaudella piiloinaan, jolloin kyseessä voi olla lisääntymisyhdyskunnan, muun lepakoryhmän tai yksittäisen lepakon käyttämä päiväpiilo. Käyttö voi olla lyhyt- tai pidempikestoista. Talvehtimiseen olosuhteet ovat tyypillisesti rakennuksissa epäsovikat lämpötilan ja kosteuden osalta, sillä horrostavat lepakot tarvitsevat viileänpöystävät olosuhteet.

Tämän työn toimeksiantaja oli rantakiinteistön maanomistaja [REDACTED]. Tarkastuskäynnin teki ja lausunnon laati biologi, FM Eeva-Maria Tidenberg. Työtä on ohjannut biologi, FM Susanna Pimenoff Luontotieto Keiron Oy:stä. Lausunnon kuvat ovat Eeva-Maria Tidenbergin.

2 Lepakotarkastuksen menetelmät

Selvityksessä on sovellettu kirjallisuudessa esiteltyjä lepakokartoituksen menetelmiä, erityisesti Suomen lepakotieteellisen yhdistyksen ohjeistusta. Suomen lepakotieteellinen yhdistys on laatinut laajan, päivitetyn ohjeistuksen lepakkoselvitysten tekemistä varten 2023 (SLTY 2023).

Saunarakennuksen ullakko-osa tarkastettiin 21.7.2024 sisältä etsien lepakoita tai merkkejä niistä eli lähinnä jätöksiä tai kuolleita yksilöitä. Muita saunarakennuksen sisäosia ei voida pitää erityisen soveltuvina lepakaille. Tarkastuksessa käytiin ullakko läpi mahdollisimman kattavasti lampun avulla havainnoiden. Papanoita etsittiin erityisesti muurin pinnalta ja tyveltä, sillä lepakot viihtyvät usein piipun lämmön lähellä ja papanoita löydetään tyypillisesti piipun läheltä. Myös muut pinnat tarkastettiin. Samalla havainnoitiin lepakaille soveltuvia kulkuaukkoja. Ulkopuolelta etsittiin papanoita seinustoilta. Tarkastukseen ei sisällynyt lepakoiden yöaikaista havainnointia ultraääni-ilmaisinten avulla.

3 Lepakkotarkastuskäynnin havainnot

Saunarakennuksen ullakon olosuhteet ovat lepakoille otolliset: tila on suojaisa ja lämmin. Ullakolle on myös lukuisia lepakoille soveltuvia kulkuaukkoja ulkoa. Lähiympäristössä on lepakoille sopivia saalistusympäristöjä, kuten viereisen Nupurinjärven ranta-alueet.

Ullakolta ei löydetty lepakoita tai kuolleita yksilöitä. Eristevillalevyjen päältä löytyi muutama papana, jotka muotonsa ja rakenteensa perusteella eivät ole lepakonjätöksiä vaan jyrsijöiden papanoita. Rakennuksen ulkopuolelta ei löytynyt lepakonpapanoita.

Alla esitetään kuvia saunarakennuksesta ja sen ullakosta.

Kuva 1. Näkymää Nupurinjärvelle saunarakennuksen terassilta.

Kuva 2. Saunarakennuksen itäpäädyssä näkyy lepakoille soveltuvia kulkuaukkoja.

Kuva 3. Matalaa ullakkotilaa. Päädyssä on tuuletusräppänä.

Kuva 4. Ullakkotilaa.

Kuva 5. Muurin pinnoilta ei löytynyt lepakoiden papanoita, vaan kariketta.

Kuva 6. Eristevillojen päällä oli hieman jyrsijöiden jätöksiä.

4 Johtopäätökset ja suositukset

Tarkastuskäynnillä tehtyjen havaintojen perusteella siirrettäväksi aiotussa hirsisau-nassa ei ole lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkaa. Rakennuksesta ei löytynyt yhtään merkkejä lepakoiden oleskelusta.

Yksittäinen lepakko voisi joskus levähtää rakennuksessa, joka ulkoisilta piirteiltään vaikuttaa lepakolle soveltuvalta. Käytön ei voida olettaa olevan säännöllistä, kun merkkejä lepakoista ei löytynyt. Euroopan komission tulkintaohje Luontodirektiivin lisääntymis- ja levähdyspaikoista (European Commission 2021) linjaa käytön sään-nöllisyyden yhdeksi keskeiseksi seikaksi. Jos voidaan olettaa, että direktiivin 4a-liit-teen laji palaa käyttämäänsä lisääntymis- tai levähdyspaikkaan, se on suojeltava hä-vittämiseltä ja heikentämiseltä. Tässä tapauksessa ei voida olettaa, että lepakko pa-laisi varmuudella rakennukseen.

5 Lähteet

European Commission 2021. Guidance document on the strict protection of animal species of community interest under the Habitats Directive. Brussels, 12.10.2021 C (2021) 7301 final. [URL: <https://op.europa.eu/o/opportal-service/download-handler?identifier=a17dbc76-2b51-11ecbd8e-01aa75ed71a1&format=pdf&language=en&productionSystem=cellar&part>]

SLTY 2023: Lepakkokartoitusohje 2023. Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry:n suosituksia lepakkokartoitusten tekijöille, tilaajille ja kartoitustietoja käyttäville viranomaisille. [URL: https://lepakko.fi/lepakot/Aineistot/SLTY_lepakkokartoitusohjeet_2023.pdf]